

**Маріупольський державний університет
Історичний факультет
Кафедра культурології**

**Спеціальність «Культурологія, організація культурно-дозвілєвої діяльності»
ОС «Бакалавр», 4-й курс денної та заочної форм навчання**

**Навчальна дисципліна
«Форми організації дозвілля»**

Практичні заняття

I. Практична робота: проведення семінарських занять та виконання обов'язкових письмових завдань: самостійної роботи студента (СРС) та індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Шкала оцінювання практичної роботи:

- за відповідь на семінарських заняттях: максимальна кількість балів – 40 (10 балів за один семінар);

- за підготовку письмової самостійної роботи (СРС): максимальна кількість балів – 30;

- за підготовку письмового індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ): максимальна кількість балів – 30.

II. Підсумковий контроль.

Залік.

III. Максимальна оцінка за вивчення навчальної дисципліни «Форми організації дозвілля» - 100 балів.

5. Теми семінарських занять

Семінар 1. Завдання і зміст дозвілєвої діяльності в Україні.

1. Державна нормативно-правова база галузі культури в Україні.
2. Основні функції та напрямки дозвілєвої діяльності. Їх завдання та особливості.
3. Взаємозв'язок дозвілєвої діяльності з сучасними умовами життя.
4. Соціальна цінність дозвілєвої діяльності та їх роль у формуванні особистості.
5. Соціально-профілактичний напрям діяльності установ культури.
6. Поняття «менеджмент в організації дозвілєвої діяльності».
7. Основні вимоги до менеджера дозвілєвої діяльності.
8. Основні функції менеджера дозвілєвої діяльності.
9. Найважливіші лідерські якості менеджера дозвілєвої діяльності.
10. Значення арт-менеджменту в організації дозвілєвої діяльності.

Семінар 2. Форми дозвілєвої діяльності.

1. Мета дозвілєвої діяльності.
2. Особливості проведення дозвілєвої діяльності для різних категорій населення.
3. Сценарій дозвілєвого заходу.
4. Святкова обрядова культура українців у дозвілєвій діяльності (календарні свята та обряди; трудові свята та обряди; сімейна обрядовість).
5. Фестивалі серед дозвілєвої діяльності.
6. Концерт, його види. Вимоги до ведучого концертної програми.
7. Групові форми проведення дозвілєвого заходу.
8. Тематичні вечори як комплексне художньо-публіцистичне дійство.
9. Тематичні виставки як вид дозвілєвої діяльності.

10. Тематичні дискусії як вид дозвіллевої діяльності.

Семінар 3. Інформаційно-дискусійні форми дозвіллевої діяльності.

1. Національно-патріотична тематика дозвіллевих заходів.
2. Дитяча тематика дозвіллевого заходу.
3. Молодіжна тематика дозвіллевого заходу.
4. Тематика та особливості проведення дозвіллевого заходів для вікової категорії соціуму.
5. Виставки та екскурсії, як комплексні інформаційно-пізнавальні форми дозвіллевої діяльності.
6. Конкурсні форми дозвілля, їх підготовка та проведення.
7. Вітальня як форма організації дозвілля.
8. Роль ведучого у проведенні інформаційно-дискусійних форм.
9. Музейні форми дозвіллевої діяльності.
10. Клубні форми дозвіллевої діяльності.

Семінар 4. Організація та управління дозвіллевими заходами.

1. Цілі, структура організації, задачі дозвіллевого заходу.
2. Планування, облік і звітність дозвіллевого заходу.
3. Підприємства, для яких організація дозвіллевих заходів є основною діяльністю.
4. Форми недержавної підтримки організації і проведення дозвіллевих заходів.
5. Вимоги до влаштування і технічного забезпечення дозвіллевого заходу.
6. Комерційна діяльність, пов'язана з проведенням дозвіллевих заходів.
7. Спонсорство і меценатство у підготовці і проведенні дозвіллевого заходу.
8. Роль і місце соціуму у підготовці і проведенні дозвіллевого заходу.
9. Забезпечення безпеки учасників дозвіллевого заходу.
10. Роль і місце звітності у підготовці і проведенні дозвіллевого заходу.

Теми для виконання самостійної роботи (СРС).

1. Мета, завдання та методологія навчальної дисципліни «Форми організації дозвілля».
2. Нормативно-правова база дозвіллевої діяльності.
3. Основний понятійний апарат курсу «Форми організації дозвілля».
4. Взаємозв'язок курсу «Форми організації дозвілля» з іншими дисциплінами спеціальності «Культурологія, організація культурно-дозвіллевої діяльності».
5. Особливості масових дійсв духовного спрямування у давньому світі.
6. Організація дозвіллевих заходів в епоху Середньовіччя та Відродження.
7. Організація дозвіллевих заходів в епоху Нового часу.
8. Організація дозвіллевих заходів в XIX-XX ст.
9. Сучасні форми дозвіллевої діяльності
10. Менеджмент та особливості дозвіллевої діяльності в Україні в умовах російської військової агресії.

Теми для виконання індивідуального завдання (ІНДЗ).

1. Менеджмент дозвіллевої діяльності в Україні.
2. Документаційний супровід дозвіллевої діяльності.
3. Режисерський задум і постановочний план проведення дозвіллевого заходу.
4. Концерт та його особливості.
5. Види концертів (збірний, тематичний, театралізований).
6. Вимоги до концертного номеру.
7. Композиційна будова програми концерту.

8. Наочне і технічне забезпечення концерту.
9. Фестивалі та їх різновиди.
10. Менеджмент та особливості проведення дозвілєвих заходів в Україні в умовах російської військової агресії

Методичні рекомендації щодо виконання письмового практичного завдання, самостійної роботи студентів та індивідуального навчально-дослідного завдання

Студентам пропонуються для виконання різні за типом та формою завдання до змістових модулів курсу. До таких завдань належать письмові самостійна робота (СРС) та індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), які є невід'ємною формою набуття нових знань та навичок з курсу «Форми організації дозвілля».

Виконання студентом СРС та ІНДЗ за окремими темами є обов'язковою умовою оцінювання його успішності з освоєння курсу. З метою успішного письмового виконання СРС та ІНДЗ студентам необхідно опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним та електронним каталогами наукової бібліотеки МДУ та інших бібліотек України відповідно до списку рекомендованої базової та допоміжної літератури.

Згідно з діючими бібліографічними вимогами, складається перелік використаних джерел та літератури з теми СРС та ІНДЗ (розміщується в якості останньої рубрики виконаного завдання). Результати роботи подаються викладачу в електронному варіанті після останнього семінарського заняття для перевірки до складання заліку.

Форма подання – комп'ютерний набір, надрукований на аркушах формату А4, кегль 12, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1, мова – українська (джерела та література подаються мовою оригіналу). Поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. СРС та ІНДЗ (без врахування додатків) – 3-4 аркуші А4 без урахування титульної сторінки. Текст СРС та ІНДЗ подається у 3-ій особі від імені автора. Критерії оцінки:

- змістовність,
- логічність викладення матеріалу,
- самостійність висновків,
- дотримування вимог щодо оформлення тексту.

Текст складається з наступних обов'язкових частин: плану, вступу з аналізом опрацьованих джерел з обраної проблеми, основної частини, що складається з двох-трьох розділів, висновків та списку опрацьованих джерел і літератури в алфавітному порядку (не менше 6 позицій).

На титульній сторінці вказується повна назва закладу вищої освіти. Напрям письмової роботи: СРС або ІНДЗ. Тема письмової роботи. Автор: ПІБ студента, курс, спеціальність. Прізвище, ініціали та посада викладача.

Фактичну частину СРС та ІНДЗ становить аналіз результатів роботи з публікаціями з досліджуваної теми, тобто студент повинен структурувати отриманні знання з конкретного питання теорії книгознавства. Наприклад, застосовуючи творчий підхід, студент опрацьовує, порівнює та групує концептуальні підходи різних авторів стосовно вивчення теми (навести відомості про основних авторів та зміст публікацій, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників праць науково-практичних конференцій тощо).

Обов'язковою умовою виконання завдання є дотримування діючих вимог до оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 7.1:2006).

Література, рекомендована для виконання семінарських занять, СРС та ІНДЗ.

Базова

1. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство: навч. посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
2. Воєвідко Л. М. Українські музично-виконавські традиції: навчальний посібник / Л. М. Воєвідко. – Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я. І., 2013. – 148 с.
3. Герладжі Ф. П. Режисура театралізованих видовищ, народних свят та обрядів: Навчальний посібник / Ф. П. Герладжі. – Рівне: РДК, 1997. – 144 ст.
4. Державна національна програма «Україна XXI століття» // Культура. – 2001. – С.44-46.
5. Закон України «Про культуру». 14 грудня 2010 року.
6. Конституція України // Відомості Верховної Ради України, 1996. № 30.
7. Кутузова Г. І. Культурно-дозвіллева діяльність: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. І. Кутузова. – Луцьк: Вежа-Друк, 2013. – 252 с.
8. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах. Підручник / І. В. Петрова. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
9. Психологія і педагогіка життєтворчості. Навч. метод. Посібник / Гол ред. В. М. Доній. – К.: ІЗМН, 1996. – 792 с.
10. Цьось А. В. Українські народні ігри та забави: Навчальний посібник / А. В. Цьось. – Луцьк: Надстир'я, 1994. – 96 с.

Допоміжна

1. Бех І. Д. Концепція виховання особистості / І. Д. Бех // Рідна школа. – 1991. №5. – С. 18-24
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. У 2-х кн. / О. Воропай. – К.: Дніпро 1991. – Кн. 1. – 418 с.; Кн.2. – 460 с.
3. Земелюк М.І. Творча особистість майбутнього вихователя: теоретичні аспекти / М. І. Земелюк // Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю «Навчання, виховання та розвиток у контексті життєвих перспектив особистості». м. Бердянськ, Україна, 25 квітня 2019 року. – С. 14-16.
4. Зернецька О. Нові засоби масової комунікації (Соціокультурний аспект) / О. Зернецька. – К.: Слово, 2013. – 185 с.
5. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А. Іваницький. – К.: Музична Україна, 1990. – 334 с.
6. Климець Ю. Д. Купальська обрядовість на Україні / Ю. Д. Климець. – К.: Наукова думка, 1990. – 144 с.
7. Ковшар І. Ф. Проблеми історії та теорії масових музичних вистав нового часу / І. Ф. Ковшар. – К.: Музика, 2009. – 208 с.
8. Петрова І. В. Педагогічні умови удосконалення діяльності клубів з профорієнтаційного виховання підлітків (досвід зарубіжжя) / І. В. Петрова // Соціалізація особистості: Міжкафедральний зб. наук. ст. // За заг. ред. А. Й. Капської. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова., 1999. – Вип. 3. – С. 51-63.
9. Петрова І. В. Соціально-культурний потенціал закладів клубного типу (на прикладі «Ротарі»-клубів) / І. В. Петрова // Соціалізація особистості: Зб. наук. пр. НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2000. – Вип. 2. – С. 40-53.
10. Петрова І. В. Культурно-дозвіллеві центри: виникнення та розвиток / І. В. Петрова // Рідна школа. – 2000. – №7. – С. 15-21.
11. Самотулка Т. Історія України в іграх / Т. Самотулка. Київ-Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, 1995. – 347с.
12. Семчишин М. Тисяча років української культури / М. Семчишин. – К.: Друга рука, 1993. –

550 с.

13. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія / Катерина Станіславська; вид. друге, перероб. і доп. К.: НАКККіМ, 2016. – 352 с.: іл.

14. Щолокова О. П. Формування художньої культури в процесі професійної підготовки педагога-музиканта / О. П. Щолокова // Українське музикознавство, 25. – К: «Музична Україна», 1990. – С. 150-155.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Міністерства культури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://mincult.kmu.gov.ua/control>

2. Офіційний веб-портал Верховна Рада України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Офіційний сайт Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Офіційний веб-портал Міністерства культури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://mincult.kmu.gov.ua/control>

5. Офіційний веб-портал Маріупольської міської ради. Департамент культури і громадського розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://mariupolrada.gov.ua/>

